

6. Дзюба Т.М. Мобінг як чинник руйнації професійного здоров'я вчителя. URL: https://kipt.sumdu.edu.ua/pdf/buling/Dzuba_T_Mobbing.pdf.

7. Цивільний Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. Відомості Верховної Ради України, 2003, №№ 40-44, ст.356

8. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.03.1995 № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95#Text>

9. Рішення Шевченківського районного суд м. Запоріжжя від 07.09.2023 по справі 336/3548/23. URL: <https://opendatabot.ua/court/113610813-eea74af880780d7c2a86c94be4cfcad0>

10. Рішення Івано-Франківського окружного адміністративного суду від 25.09.2023 у справі 300/1808/23. URL: <https://opendatabot.ua/court/113693156-bdae5b575b5afddd9c43c5377256a068>

11. Рішення Подільського районного суду м. Києва від 19.10.2023 у справі № 758/5321/23. URL: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/court-document/114547716/>

12. Рішення Коломийського міськрайонного суду Івано - Франківської області від 10.10.2024 р. у справі № 346/1393/24 (провадження № 2/346/979/24). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122289766>

13. Постанова Третього апеляційного адміністративного суду від 22.10.2024 р. у справі №160/20126/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122483864>

14. Постанова Рівненського апеляційного суду від 10.10.2024 р. у справі № 569/9457/23 (провадження № 22-ц/4815/765/24). URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/sudova-praktika-z-pitan-vstanovlennia-mobingu-ckuvannia-na-robocomu-misci-za-zovten-2024-roku>

УДК 342.9+174+343.9

DOI: 10.32751/2617-5967-2024-03-08

Татаренко Г.В.

*к.ю.н., професор кафедри
публічного та приватного права
Східноукраїнський національний
університет ім. В. Даля*

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ПРАЦІВНИКІВ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ: ПРИНЦИПИ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, СТАНДАРТИ

Дослідження присвячене аналізу професійної етики та правового регулювання трудових відносин працівників прокуратури України, зокрема вивченню принципів, відповідальності та стандартів, які визначають їхню діяльність. Законодавче регулювання трудових відносин прокурорів базується на двох фундаментальних принципах: єдності, що передбачає загальні правила для всіх працівників прокуратури незалежно від посади чи регіону, та диференціації, яка враховує специфіку функцій і рівень відповідальності. У дослідженні розглядається взаємозв'язок між професійною етикою та дисциплінарною відповідальністю, що виникає в межах трудових відносин. Також

аналізуються етичні принципи, зокрема об'єктивність, неупередженість і добросовісність, які формують єдиний етичний стандарт для прокуратури, сприяючи законності та ефективності правозастосування. Окремо вивчаються нормативно-правові акти, що регулюють трудові відносини прокурорів, і система відповідальності за порушення етичних і правових норм. Вивчається вплив міжнародних стандартів на професійну етику і правове регулювання в прокуратурі України. Дослідження спрямоване на вдосконалення правового регулювання трудових відносин та підвищення ефективності етики прокурорів.

Ключові слова: воєнний стан, дисциплінарна відповідальність, диференціація, єдність, працівник прокуратури, етичні норми, законність, стандарти, неупередженість, правове регулювання, прокуратура України, професійна етика, трудові відносини

The study is dedicated to the analysis of professional ethics and legal regulation of labor relations of employees in the Prosecutor's Office of Ukraine, specifically examining the principles, responsibility, and standards that govern their activities. Legislative regulation of labor relations of prosecutors is based on two fundamental principles: unity, which involves establishing general rules for all employees of the Prosecutor's Office regardless of position or region, and differentiation, which takes into account the specific nature of the functions performed and the level of responsibility. The study explores the relationship between professional ethics and disciplinary responsibility within labor relations. It also analyzes ethical principles, including objectivity, impartiality, and integrity, which form a unified ethical standard for the Prosecutor's Office, contributing to the rule of law and the effectiveness of law enforcement. The study further examines the regulatory legal acts governing the labor relations of prosecutors and the system of responsibility for violations of ethical and legal norms. The influence of international standards on professional ethics and legal regulation in the Prosecutor's Office of Ukraine is also studied. The research aims to improve the legal regulation of labor relations and enhance the effectiveness of ethics among prosecutors.

Keywords: martial law, disciplinary responsibility, differentiation, unity, prosecutor's office employee, ethical norms, legality, standards, impartiality, legal regulation, Prosecutor's Office of Ukraine, professional ethics, labor relations.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження зумовлена кількома важливими факторами. Прокурорська діяльність має безпосередній вплив на правосуддя та функціонування правової системи країни, що робить питання етики та правового регулювання трудових відносин надзвичайно актуальними. У сучасних умовах, коли система прокуратури піддається реформам і є необхідність підвищення її ефективності, виникає потреба в чіткій регламентації етичних норм для працівників прокуратури. Окрему увагу слід приділити забезпеченню відповідальності прокурорів за порушення етичних норм і стандартів, адже ці питання мають важливе значення для довіри громадян до органів прокуратури та правової системи загалом. В умовах інтеграції України до європейських і міжнародних правових структур, забезпечення професійної етики та дотримання міжнародних стандартів у діяльності прокурорів стає необхідністю для формування демократичного правосуддя. Однією з основних цілей є створення правового середовища, яке забезпечить ефективність прокурорської діяльності, в тому числі через удосконалення етичних норм та механізмів їх дотримання.

Метою дослідження є вивчення професійної етики та правового регулювання трудових відносин прокурорів в Україні, визначення принципів, відповідальності та стандартів, які впливають на їхню діяльність, зокрема в контексті реформування прокуратури та інтеграції міжнародних стандартів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові дослідження, присвячені професійній етиці та правовому регулюванню трудових відносин працівників прокуратури України, охоплюють різноманітні аспекти цієї важливої теми. Значна увага до цієї проблематики зумовлена необхідністю вдосконалення правового регулювання та етичних стандартів, що визначають діяльність прокурорів. Підхід до формулювання професійної етики прокурорів має суттєвий вплив на реформування органів прокуратури в Україні та на ефективність правозастосування. Це стало підґрунтям для наукових праць широкого кола вітчизняних дослідників, таких як: І. О. Билиця [1], В. В. Шемчук [2], О. О. Овсяннікова [3], А. Б. Войтенко [4], С. В. Петров [5] та інших. Вони аналізують основні принципи етики прокурорів, такі як об'єктивність, неупередженість, добросовісність, а також їх відповідальність за порушення етичних норм. Однак, незважаючи на значну кількість публікацій, багато наукових робіт залишаються поверхневими, оминаючи ґрунтовне дослідження взаємодії етичних стандартів з правовим регулюванням трудових відносин у прокуратурі.

Виклад основного матеріалу. Етичні стандарти є ключовим елементом діяльності прокуратури, забезпечуючи довіру до правосуддя та професійну відповідальність прокурорів. Дотримання норм професійної етики є важливою складовою суспільної довіри. У цьому контексті важливо розглянути міжнародні, європейські та національні стандарти етичної поведінки прокурорів.

Міжнародні акти, зокрема Керівні принципи ООН, наголошують на незалежності, неупередженості, конфіденційності та високих моральних стандартах прокурорів. Вони зобов'язують діяти без політичного чи економічного тиску, підтримувати чесність і забезпечувати верховенство права.

Рекомендація Rec(2000)19 Ради Європи підкреслює важливість законності, прозорості, професійної відповідальності та уникнення конфлікту інтересів для прокурорів [6]. Європейські Будапештські принципи визначають основи професійної відповідальності, зокрема незалежність, об'єктивність та необхідність підтримки високих моральних стандартів навіть поза службою [7].

Національне законодавство України, зокрема Конституція, Закон «Про прокуратуру» [8] та Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів [9], регламентують вимоги до етичної поведінки прокурорів. Це включає суворе дотримання законності, уникнення ситуацій, що ставлять під сумнів неупередженість, заборону на підприємницьку діяльність та участь у політиці, а також відповідальність за поведінку в приватному житті. Закон «Про запобігання корупції» вимагає дотримання вимог щодо декларування активів, конфлікту інтересів та подарунків.

Безумовно, що інтеграція міжнародних стандартів у систему професійної етики прокурорів стає необхідністю для забезпечення високих стандартів і діяльності прокуратури і здійснення правосуддя в Україні.

Розгляд стандартів етичної поведінки працівників прокуратури неможливий без чіткого розуміння основних понять, які є базовими у формуванні етичної та правової

свідомості. У цьому контексті необхідно звернути увагу на співвідношення таких категорій, як «етика», «мораль» та «професійна етика».

Проблема визначення та розмежування понять «етика» і «мораль» є фундаментальною у філософському та правовому контекстах, особливо для діяльності прокурорів. Етику визначають як філософську науку, що вивчає мораль, моральні норми та їхній вплив на суспільні відносини [10, с. 25]. Вона визначає критерії поведінки особистості в різних сферах життя та регулює професійну діяльність у суспільно значущих галузях, зокрема в правосудді.

Мораль, у свою чергу, являє собою історично сформовану систему норм і правил, що визначають належні та неприйнятні форми поведінки в суспільстві [11, с. 78]. Вона є важливим компонентом правової культури, оскільки моральні норми часто стають основою законодавчих актів і регулюють поведінку не лише на рівні офіційного права, а й у повсякденному житті. Таким чином, етика є науковим аналізом моралі, тоді як мораль виконує функцію практичного регулятора соціальних відносин.

Професійна етика визначається як сукупність етичних норм і принципів, що регулюють поведінку представників певної професії [12, с. 112]. Для прокурорів вона відіграє особливу роль, оскільки вони виконують правозахисні та правоохоронні функції, що безпосередньо впливають на рівень довіри суспільства до системи правосуддя.

Законодавче регулювання професійної етики прокурорів в Україні здійснюється через Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів. Відповідно до цього документа, прокурори мають дотримуватися таких принципів: законності; незалежності; неупередженості; відповідальності; конфіденційності. Ці принципи є ключовими критеріями оцінки діяльності прокурорів і формують основу їхньої професійної культури.

Сучасні наукові дослідження акцентують увагу на значенні професійної етики прокурорів як механізму регулювання їхньої поведінки. У працях вітчизняних дослідників розглядається вплив професійної культури на правозастосовну діяльність і рівень суспільної довіри до органів прокуратури [2, с. 89].

Аналіз наукових підходів до професійної етики прокурорів визначає ключові аспекти цього поняття. Професійна етика прокурора - це система моральних норм і принципів, що регулюють його поведінку під час виконання службових обов'язків, сприяючи формуванню правової культури та професіоналізму. Важливим є взаємозв'язок етики з міжнародними стандартами та національним законодавством, що регламентує чесність, неупередженість та повагу до прав людини.

І. О. Билиця визначає професійну етику як систему моральних норм, що забезпечують законність і професіоналізм. Він також акцентує увагу на етикеті, який визначає поведінку прокурора в особистих та професійних стосунках [1]. В. В. Шемчук трактує етику як набір моральних норм, що формують корпоративну культуру, підкреслюючи важливість верховенства права, незалежності та чесності [2]. О. О. Овсяннікова наголошує на необхідності дотримання міжнародних стандартів і принципу неупередженості, важливого для об'єктивного ставлення до учасників процесу [3]. С. В. Петров розглядає етику як систему моральних принципів, що визначають стандарти поведінки, зокрема чесність та правдивість [5].

Попри розбіжності в підходах, спільними елементами є: дотримання моральних норм, зв'язок з міжнародними стандартами та заборона корупції. Деякі дослідники акцентують на етичних вимогах до взаємодії з іншими учасниками процесу, інші - на особистих моральних

характеристиках прокурора. Важливими є принципи законності та відповідальності, а також принцип підзвітності перед суспільством, який детальніше розглядається В. В. Шемчуком.

Аналіз вказує на необхідність розробки єдиної дефініції професійної етики прокурора для подальших досліджень, а також розширення дискусії щодо моральної відповідальності прокурора поза межами юридичної підзвітності.

Професійна етика прокурорів є невід'ємною складовою системи правосуддя і має важливе значення для підтримання суспільної довіри до органів прокуратури. Її регулювання повинно охоплювати не лише службову діяльність прокурорів, а й їхню поведінку поза робочим часом, оскільки будь-які порушення етичних норм можуть негативно вплинути на імідж прокуратури. Регулювання професійної етики прокурорів повинно ґрунтуватися на двох основних принципах: єдності та диференціації трудових відносин.

Принцип єдності передбачає застосування загальних правил етичної поведінки для всіх працівників прокуратури, незалежно від рівня посади, стажу чи регіону роботи. Цей принцип забезпечує єдині вимоги до прокурорів щодо доброчесності, незалежності, конфіденційності та неупередженості, що є основою їхньої професійної діяльності. Проте принцип диференціації враховує специфіку та рівень відповідальності прокурорів у різних підрозділах, особливо в антикорупційних органах чи вищих ланках прокуратури. Ці категорії прокурорів повинні дотримуватися посиленних вимог щодо конфлікту інтересів, обмежень у позаслужбовій діяльності та політичної нейтральності через більшу відповідальність, яку вони несуть у своїй професійній діяльності.

Критерії диференціації етичних норм для прокурорів зумовлені їхньою посадою, функціональними обов'язками та ймовірністю виникнення конфлікту інтересів. Наприклад, прокурори, що працюють у підрозділах боротьби з корупцією, підлягають суворішим обмеженням у зв'язку з високими ризиками корупційних проявів у цих сферах. Для керівників прокуратури встановлені більш жорсткі вимоги щодо етичної поведінки, оскільки їхні рішення мають значний вплив на суспільну довіру до органів правосуддя. Також для прокурорів діють спеціальні обмеження щодо сумісництва та приватної юридичної практики, щоб запобігти потенційному конфлікту інтересів.

Морально-етичні вимоги до прокурорів, особливо поза службою, є важливими для підтримання довіри до системи правосуддя. Поведінка прокурорів у приватному житті впливає на суспільне сприйняття їхньої професійної компетентності. Важливо також контролювати дотримання етичних норм поза службою, оскільки це критично важливо для довіри до прокуратури.

Згідно з Кодексом професійної етики та поведінки прокурорів, прокурори повинні дотримуватися етичних норм не тільки в межах службових обов'язків, а й у приватному житті. Це включає уникнення ситуацій, що можуть вплинути на їхню неупередженість, і заборону поведінки, що шкодить репутації прокуратури. Такі норми забезпечують високий рівень професіоналізму та суспільної довіри.

Приклади судових рішень, як-от справа № 640/18630/20, підтверджують, що поведінка прокурора поза службою має відповідати високим моральним стандартам, оскільки це безпосередньо впливає на довіру до правосуддя [13]. Європейський суд з прав людини також підкреслює важливість дотримання етики прокурорів у приватному житті.

Сучасні виклики, такі як політичні та соціальні зміни, значно впливають на професійну діяльність прокурорів. Особливо важливо забезпечити неупередженість і запобігання конфлікту інтересів під час воєнного стану, коли ризики етичних порушень зростають. Військові конфлікти і кризові ситуації потребують адаптації етичних норм до нових умов.

Однією з основних проблем є відсутність чіткого переліку етичних порушень у позаробочий час, що призводить до суб'єктивної оцінки таких порушень дисциплінарними органами. Відсутність уніфікованих підходів до оцінки етичних порушень створює ризики нерівного правозастосування. Це свідчить про необхідність розробки законодавчих змін, що б визначали чіткі критерії етичних порушень.

Необхідно розробити нормативно-правові акти або роз'яснення дисциплінарних органів щодо конкретних критеріїв етичної поведінки прокурорів. Важливою є також забезпечення прозорості дисциплінарної практики, що включає публікацію рішень та формування уніфікованої практики. Врахування міжнародного досвіду, зокрема стандартів Ради Європи, може допомогти вдосконалити правове регулювання етики прокурорів в Україні.

Фрагментарність чинного законодавства, відсутність норм, що регулюють поведінку прокурорів у цифровому середовищі, створює додаткові ризики для репутації прокуратури. Це підкреслює необхідність чітких правових норм для використання соціальних мереж та поведінки в публічному просторі.

Підтримка високих етичних стандартів прокурорів охоплює не лише службову діяльність, а й поведінку поза робочим часом. Прокурори мають уникати поведінки, яка може підважити їхню репутацію і довіру громадян до правосуддя. Ключовим є дотримання принципу недопущення конфлікту інтересів та службової гідності. Наприклад, у 2023 році Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія прокурорів наклала догану на прокурора, яка працювала під керівництвом свого чоловіка [14], а в 2024 році звільнила прокурора за внесення застави для підозрюваного, що розцінювалося як конфлікт інтересів [15]. Важливо також утримуватися від участі в політичних заходах, що можуть поставити під сумнів неупередженість прокурора [16].

Неетична поведінка, зокрема через надмірне вживання алкоголю або грубі порушення порядку, негативно впливає на імідж прокурорів. Наприклад, у 2024 році розглядали випадок, коли прокурор, перебуваючи в ресторані, поведився неналежно, що призвело до суспільного резонансу [17]. Соціальна поведінка, зокрема висловлювання в мережах, також має велике значення. У 2019 році Велика Палата Верховного Суду підтвердила звільнення прокурора за публічне висловлювання підтримки комуністичної символіки [18]. Надмірна публічність може скомпрометувати прокурора і поставити під сумнів його здатність дотримуватись етичних норм, що впливає на довіру до органів прокуратури.

Воєнний стан в Україні створює нові виклики для прокурорів щодо дотримання етичних стандартів. Особливості роботи в умовах військових дій, надзвичайного навантаження, інформаційних загроз та посиленних корупційних ризиків потребують оновлення підходів до етичної поведінки працівників прокуратури.

Основні виклики включають: посилене навантаження та стресові умови роботи, що можуть призводити до морально-етичних компромісів; підвищені корупційні ризики, пов'язані з розподілом гуманітарної допомоги, ухиленням від мобілізації, зловживаннями у військових закупівлях та процесуальними порушеннями при розслідуванні воєнних

злочинів; збереження політичної нейтральності прокурорів в умовах суспільного запиту на патріотичні висловлювання та політичну активність; дотримання принципу конфіденційності, оскільки розголошення службової інформації може мати стратегічне значення та загрожувати національній безпеці; етичні дилеми при розслідуванні воєнних злочинів, які вимагають забезпечення балансу між необхідністю ефективного правосуддя та дотриманням стандартів прав людини.

Висновки. Дотримання високих етичних стандартів у професійній та позаробочій діяльності прокурорів є критично важливим для підтримки суспільної довіри до органів прокуратури. З урахуванням сучасних викликів, таких як розвиток цифрових технологій, соціальних мереж та воєнний стан, необхідно вдосконалювати механізми контролю та відповідальності за порушення етичних норм. Для покращення етичних стандартів у приватному житті прокурорів важливо посилити механізми контролю за позаробочою поведінкою через комісії та моніторинг медіапростору, підвищити відповідальність за порушення етичних норм, зокрема за дискредитацію професії, розширити навчальні програми з етичної поведінки, соціальної відповідальності та безпечного використання цифрових технологій, а також вдосконалити існуючий Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів, зокрема щодо регулювання їхньої поведінки в позаробочий час, з огляду на нові виклики та умови. Інтеграція міжнародного досвіду сприятиме покращенню правового регулювання етичних норм, зокрема в екстремальних умовах. Важливим аспектом є дотримання принципів єдності та диференціації в застосуванні етичних стандартів. Єдність передбачає однакове застосування етичних норм до всіх прокурорів незалежно від їхнього статусу чи місця роботи, тоді як диференціація враховує специфіку та індивідуальні умови діяльності, що можуть вимагати адаптації стандартів до конкретних ситуацій. Також доцільно створити незалежний етичний комітет, підвищити відповідальність серед керівного складу прокуратури та розширити навчальні програми, що сприятимуть запобіганню конфлікту інтересів і зміцненню авторитету прокуратури в кризових умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Билиця І. О. *Професійна етика прокурора: монографія*. Одеса: Юридична література, 2015. 184 с. ISBN 978–966–419–222–1.
2. Шемчук В. В. *Професійна етика діяльності прокурора*. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична. 2023. Вип. 1. С. 77–83.
3. Овсяннікова О. О. *Професійна етика прокурора: міжнародні стандарти та національне врегулювання*. Кримінальний процес: сучасний вимір та перспективні тенденції: IV Харків. кримін. процес. полілог, присвяч. 100-річчю від дня народж. канд. юрид. наук, проф. С. А. Альперта, «Пів століття служіння науці та освіті» (м. Харків, 24 берез. 2023 р.). Харків: Право, 2023. С. 116–119.
4. Войтенко А. Б. *Методологія дослідження принципів професійної діяльності прокурора. Філософські та методологічні проблеми права*. 2022. № 2 (24). С. 45–52.
5. Петров С. В. *Вимоги до етичної поведінки працівників прокуратури*. *Юридичний журнал*. 2015. № 4. Ч. 1. С. 45–50.
6. Комітет Міністрів Ради Європи. *Рекомендація Rec(2000)19 щодо ролі прокуратури в системі кримінального правосуддя*. Ухвалена 6 жовтня 2000 року на 724-му засіданні

заступників міністрів. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/Rec_2000_19_2000_10_6.pdf (дата звернення: 10.02.2025).

7. Європейські Будапештські принципи щодо етики та поведінки прокурорів. Ухвалено 31 травня 2005 року на 6-й конференції генеральних прокурорів країн Європи. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/pr_osn1.pdf (дата звернення: 10.06.2024).

8. Про прокуратуру: Закон України № 1697-VII від 14 жовтня 2014 року. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 45-46. Ст. 2027. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (дата звернення: 10.06.2024).

9. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів. Затверджено Всеукраїнською конференцією прокурорів 27 квітня 2017 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/n0001900-17> (дата звернення: 10.06.2024).

10. Губерський Л. В. Етика : підручник. – К. : Знання, 2019. – 432 с.

11. Капустин Б. Г. Мораль та право: історико-теоретичний аналіз. – К. : Академія правових наук України, 2018. – 320 с.

12. Макаренко О. Професійна етика: навчальний посібник. – Харків: Право, 2020. – 245 с.

13. Постанова Касаційного адміністративного суду Верховного Суду України від 10 жовтня 2024 року у справі № 640/18630/20. URL: <https://zakononline.com.ua/court-decisions/show/122226790> (дата звернення: 10.06.2024).

14. Конфлікт інтересів у роботі прокурора: прокурор працював під керівництвом своєї дружини, але виговор отримала тільки вона. SUD.UA, 2025. URL: <https://surl.li/jqfuoh> (дата звернення: 10.06.2024).

15. Рішення КДКП від 20 березня 2024 року. URL: <https://kdkp.gov.ua/decision/2024/03/20/4389> (дата звернення: 10.06.2024).

16. Рішення КДКП від 28 лютого 2018 року. URL: <https://kdkp.gov.ua/decision/2018/02/28/580> (дата звернення: 10.06.2024).

17. Рішення КДКП від 21 лютого 2024 року. URL: <https://kdkp.gov.ua/decision/2024/02/21/4359> (дата звернення: 10.04.2024).

18. Прес-реліз на сайті Верховного Суду України. URL: <https://court.gov.ua/press/news/770236> (дата звернення: 10.06.2024).

УДК 349.2

DOI: 10.32751/2617-5967-2024-03-09

Тихонович О. Ю.

*доктор філософії права,
докторант кафедри трудового права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ НАЛЕЖНИХ, БЕЗПЕЧНИХ ТА ЗДОРОВИХ УМОВ ПРАЦІ

У статті здійснено розгляд конституційного права кожної людини на працю в контексті дотримання відповідних умов праці, створення належних, безпечних та